

Uluslararası Göçlerin Ekonomik Büyüme ve İstihdama Etkisi

Erkan KARA^{1*}

¹ Necmettin Erbakan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finans Yönetimi Bölümü,
Konya, Türkiye

Makale Bilgisi

Geliş Tarihi: 15.05.2024
Kabul Tarihi: 04.06.2024
Yayın Tarihi: 30.06.2024

Anahtar Kelimeler:

Uluslararası göç,
Ekonomik büyüme,
İstihdam piyasası.

ÖZET

Bu makale, uluslararası göç, ekonomik büyüme ve istihdam arasındaki ilişki ve bu konu üzerine yapılan araştırmaların literatür değerlendirmesini yapıp bu çalışmaların bulgularını sunacaktır. Göç, sadece işgücü piyasalarını, üretkenliği ve ekonomik kalkınmayı etkilemekle kalmayıp aynı zamanda sosyo-politik ve demografik değişimleri de beraberinde getirmiştir. Bu konu üzerinde yapılan araştırmaların hemen hemen tümünün ulaştığı sonuç ise insan hareketliliği şeklinde olan uluslararası göçlerin ülkelerin ekonomik kalkınmasına ve işgücü piyasasına fayda sağladığı, göç edenlerin topluma uyum olması halinde uzun vadede önemli avantajlar sağladığı bulgularına ulaşılmıştır. Bulgular, göçün ekonomik dinamizme ve çeşitliliğe önemli ölçüde katkıda bulunabileceğini ancak etkisinin etkili bir şekilde yönetilen göç politikalarına ve ev sahibi ülkelerin sosyo-ekonomik bağlamına bağlı olduğunu göstermektedir. Çalışmaların büyük çoğunluğunda göç eden insanların bilgi ve beceri kabiliyetleri yüksek olanlarının özellikle nüfus ve insan kaynağında eksiklik görülen gelişmiş ülkelerde beşeri sermaye seviyesini artırdığı tespit edilmiştir. Uluslararası göçün olumsuz tarafları ise göçlerin düzensiz olması halinde güvenlik ve uyum sorunlarına yol açacağı ve ev sahibi ülke toplumlarında negatif bir algı ile karşılaşılacağı düşünülmektedir.

The Effect of International Immigration on Economic Growth and Employment

Article Info

Received: 15.05.2024
Accepted: 04.06.2024
Published: 30.06.2024

Keywords:

International immigration,
Economic growth,
Employment.

ABSTRACT

This article will evaluate the relationship between international migration, economic growth and employment, and the literature review of research on this subject and present the findings of these studies. Migration not only affects labor markets, productivity and economic development, but also brings about socio-political and demographic changes. The conclusion reached by almost all of the research conducted on this subject is that international migration in the form of human mobility benefits the economic development and labor market of countries and provides significant advantages in the long term if immigrants adapt to society. The findings show that migration can contribute significantly to economic dynamism and diversity, but its impact depends on effectively managed migration policies and the socio-economic context of host countries. In particular, the vast majority of studies have found that migrating people with high knowledge and skills increase the level of human capital, especially for developed countries with deficiencies in population and human resources. The negative aspects of international migration are that if the migration is irregular, it will cause security and adaptation problems and a negative perception will be encountered in the host country societies.

To cite this article:

Kara, E. (2024). Uluslararası göçlerin ekonomik büyüme ve istihdama etkisi. *Fivezero*, 4(1), 72-80.
<https://doi.org/10.54486/fivezero.2024.36>

*Sorumlu Yazar: Erkan KARA, ekara@erbakan.edu.tr

GİRİŞ

Ekonomik sıkıntılardan, iç savaşlardan ve bölgesel çatışmalardan kaynaklı uluslararası göç ve göçmenler sorunu komşu ya da göç alan ülkelerde sosyoekonomik açıdan etkiler bırakmış ve bu konu üzerindeki araştırmalar da beraberinde artmıştır. Aslında, bu konu ülkelerin sadece sosyoekonomik boyutunu değil aynı zamanda uluslararası ilişkiler, demografi, politik bilimi gibi disiplinler üzerinde de etkiler bırakmıştır (Gammeltoft-Hansen ve Sørensen, 2013). Bu çalışma, önemli bazı araştırmaları temel alarak yapılan akademik araştırmaların literatür taramasını yapıp uluslararası göçmenler sorununun ülkelerin makro ekonomik göstergelerinden biri olan ekonomik büyüme ve istihdam piyasası üzerindeki bulguları paylaşılacaktır.

Geçmişten günümüze bölgesel ya da iç savaşlar nedeniyle (Ünsal, 2019) ya da devletlerarası sınır anlaşmazlıkları dolayısıyla (Ünüvar, 2022) milyonlarca insan zorunlu olarak ülkelerini terk etmiştir. Ayrıca göçler daha iyi bir yaşam arzusunda olan insanların gönüllü olarak bir ülkeden başka bir ülkeye yer göç etmesi şeklinde de tezahür bulmakta (Brunow vd. 2015) ve işgücü niteliğine bürünmektedir (Barkin, 1967). Hatta Avrupa Birliği'nde olduğu gibi, insan hareketliliği şeklinde vuku bulan göçlerin belli bölgelerde işgücü piyasalarını destekleyici nitelikte olabilmesi için uyum politikaları da benimsenmiş ve uygulanmıştır (Pirvu, 2011).

Uluslararası göçlerin, göç edilen ülkeler için avantaj ve dezavantajları vardır. Örneğin, belli bir eğitim seviyesinde ve beceri seviyesine sahip kişilerin göç ettikleri ülkede beşerî sermayeyi artırdıkları iddia edilmiştir (Mountford, 1997). Genelde bu tarz göçler az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelere gelişmiş, sanayileşmiş ya da hızlı gelişen ülkelere doğru olmakta ve bu ülkelerin insan kaynağını da zenginleştirmektedir. Bove ve Elia (2017), göçmenlerin göç ettikleri ülkelere bazı beceri ve yeteneklerini de taşıdıkları ve bu ülkelerin teknolojik yeniliklerine ve aynı zamanda ekonomik büyümesinde olumlu etki bıraktıklarını savunmaktadır. Buna neden olan sebeplerden biri ise zenginleşmiş ülkelerin bu insan kaynağını cezbetmesidir. Göçmenler yerleştikleri ülke için sadece çalışan olarak insan kaynağı değil, aynı zamanda beraberlerinde yeni fikir ve kültürler getirerek buldukları ülkelere girişimcilik ruhunu da canlandırmakta ve böylece ülkelerin ekonomik kalkınmasına da yardımcı olmaktadır. Ayrıca, göçmenlerin gittikleri ülkelere çalışıp para kazanmaları ve bu paralarının bir kısmını geldikleri ülkedeki ailelerine veya arkadaşlarına göndermeleri de göçmen konusunun başka bir boyutunu oluşturmaktadır. Örneğin, Taylor vd. (1996)'ya göçmenlerin para gönderme olayının yıllık yaklaşık 75 milyar ABD doları olduğunu ve bunun da göçmenlerin kendi anayurtları için de önemli bir ekonomik etki bıraktıklarını belirtmişlerdir. İşçi dövizini ya da göçmenlerin kazandıkları paraların bir kısmını kendi ülkelerine gönderdikleri parasal miktar ise Dünya Göçmen Raporu verilerine göre 2022 yılı itibarıyla yaklaşık 831 milyar ABD dolarıdır.

Özden ve Schiff (2007)'ye göre göçlerin etkisi eğitim ve sağlık konularında kızlar için erkeklere göre daha olumlu fayda sağladığı öne sürülmüştür.

Göç ve göçmenlerin yukarıda kısaca belirtilen belli başlı faydaları olmakla beraber bazı olumsuzluklar da ortaya çıkmaktadır. Örneğin, Koser (2007)'e göre, en önemli sorunlu konulardan biri de göçmenlerle beraber gelen güvenlik sorunudur. Özellikle güvenlik problemi düzensiz göçmen söz konusu olduğunda toplumda tartışmalara yol açmaktadır. ABD'deki 11 Eylül, Madrid ve Londra'daki terör saldırıları kamuoyunda göçmenlere karşı negatif algı yaratmıştır. Barkin (1967) göç veren ülkelerin bu sebeple insan kaynağını yitirdiği ve işgücü demografisinde uyumsuzluklara neden olduğunu belirtmiştir. Østergaard-Nielsen (2003)'e göre başka bir olumsuzluk ise göçmenlerin gittikleri ülkelere, kendi ülkelerinden kaynaklanan bağlarından dolayı sosyal ve politik olarak göç ettikleri ülkeye uyum sorunu yaşadıklarını tartışmışlardır.

Ekonomik büyüme, ekonomi literatüründe oldukça geniş yer ve ilgi bulan ve üzerinde araştırma

yapılan bir olgudur. Örneğin, iklimsel duyarlılıkların artmasıyla Panayotou (2016) çevresel faktörlerin, Myles (2000) vergilerin, Twinoburyo ve Odhiambo (2018) uygulanan para politikalarının, İnce ve Tarı (2023) kur şoklarının, Nurudeen ve Usman (2010) devlet harcamalarının, Özşahin ve Şahin (2023) askeri harcamaların, Topel (1999) istihdam piyasasının, Kaldor (1961) ise sermaye stoğunun ekonomik büyüme üzerine etkilerini incelemişlerdir. Bu gibi değişkenlerin yanı sıra uluslararası göç ve göçmenlerin ekonomik büyüme üzerine etkileri de incelenmiş ve bu çalışma belli başlı araştırmaları aşağıda derleyecektir.

Bu çalışmada, uluslararası göçmenler statüsünde yer alan insanların yerleştikleri ülkelerde ekonomik kalkınma ve istihdam piyasası üzerinde ne gibi etki bıraktıklarını incelemiş olan akademik bulguları paylaşmadan önce bu konu üzerinde yapılan temel iki teorik yaklaşımı kısaca aşağıda sunulacaktır.

Teorik Çerçeve

Neoklasik iktisat teorisi, uluslararası insan göçünün ya da insan hareketliliğinin, emeğin fazla olan bölgelerden daha az olan bölgelere yeniden tahsis edilmesi yoluyla ekonomik verimliliği artırdığını öne sürmektedir. Bu hareket teorik olarak kaynakların daha optimal dağılımına, genel üretkenliğin ve büyümenin artmasına yol açtığı ileri sürmektedir (Borjas, 1995). Diğer yandan Romer (1990) ve Lucas (1988) tarafından geliştirilen içsel büyüme modelleri, uzun vadeli ekonomik büyümeyi yönlendirmede insan sermayesinin ve yeniliğin rolünü vurgulamaktadır. Göçmenler, içsel büyümeyi teşvik ederek insan sermayesi birikimine ve teknolojik ilerlemeye katkıda bulunur.

Uluslararası Göç, Ekonomik Büyüme ve İstihdam Piyasası

Literatürde uluslararası göçlerin ekonomik büyüme üzerindeki etkisi son yıllarda önemli derecede ilgi görmüş ve araştırmalara konu olmuştur. Aslında araştırmaların büyük bir kesimi uluslararası göçün insan hareketliliği ve işgücü söz konusu olduğu için istihdam piyasası üzerine olan etkilerini daha fazla incelemişlerdir. Ancak, istihdam piyasasının verimliliği ekonomik büyümeyi doğrudan etkilediği için bu çalışmalara daha fazla yoğunluk verilmiştir.

Bazı araştırmalar, bu konuda göç veren ülkeleri analiz ederken bazıları da göç alan ülkelerdeki duruma bakmışlardır. Göçmenler sıklıkla çeşitli beceri ve bakış açılarını beraberinde getirerek yenilikçiliğe ve üretkenlik artışına katkıda bulunur. Kerr ve Lincoln (2010), patent başvurularıyla ölçülen vasıflı göçmenlerin yenilikçiliği önemli ölçüde artırdığını bulmuştur. Göçmenlerin girişimcilik faaliyetleri aynı zamanda göçmen nüfus arasında daha yüksek iş kurma ve serbest meslek oranlarıyla ekonomik büyümeyi de teşvik ettiği iddia edilmektedir (Fairlie ve Lofstrom, 2015).

Göç veren ülkelere örnek olarak Chen (2006) farazi iki ülke üzerinde stokastik dinamik bir model tasarlayıp uluslararası göç olayının göç veren ülkelerde ekonomik büyümede ne tür bir etki yarattığını eğitim yönünden araştırmıştır. Yazara göre göçün belirsizliğiyle birlikte çocukların ebeveynlere yönelik bir "ihtiyati talebi" olduğunu ve göç olasılığı değiştiğinde bunun ebeveynler için nitelik ve nicelik arasında bir değiş tokuşa neden olacağını bulmuştur. Nitelik ve nicelik arasındaki bu ödünleşim hem kısa hem de uzun vadede ekonomik büyümeyi ve gelir dağılımını etkileyeceği tahmin edilmiştir. Gelişmekte olan ve büyük bir nüfusa sahip bir ülke olan Brezilya'da yurtdışından gelen göçmen ya da işçi dövizleri ülke kalkınması için faydalı olduğu öne sürülmüştür. Brzozowski (2012) ayrıca bu ülke için yapılan araştırmalarda üretken işçi dövizlerinin toplam transfer akışının büyük bir kısmını oluşturduğunu yazmaktadır. Sonraki yıllarda da devam etmesi beklenen ülkeden artan göçle birlikte, Brezilya ekonomisi için olumlu bir faktör olarak işçi dövizlerinin öneminin daha da artmasının beklendiği ifade edilmektedir. Yazara göre bu etki makro ölçekli olmasa da lokal anlamda olumlu etkilerinin olacağını belirtmektedir. Koczan vd. (2021) uluslararası göçlerin hem göç veren ülkeler hem

de göç alan ülkeler için ekonomi üzerindeki etkisini incelemiştir. Örneğin göçmenlerin gittikleri ülkelerde daha yüksek üretkenliklerinin bir sonucu olarak daha yüksek gelir elde etmelerini sağlayarak kendilerini geliştirmektedir. Bir diğer sonuç ise hedef ülkeyi işgücü piyasaları, üretkenlik, yenilikçilik, demografik yapı, mali denge yoluyla etkilemektedir. Ayrıca göç edilen ülkeler üzerinde önemli bir etkisi olduğunu insan sermayesi kaybına yol açtığını, ancak aynı zamanda bir işçi döviz akışı yaratmasından ötürü ticaret, doğrudan yabancı yatırım ve teknolojik transferler şeklinde uluslararası bağlantıları artıracaklarını iddia etmiştir.

Bir istihdam hareketi şeklinde işçi göçü olarak bu durumu gören Tipayalai, K. (2020), Güney Asya ülkelerinden Tayland'a gelen göç üzerine yaptığı araştırmada, Tayland hükümetinin artan yetenekli çalışan ihtiyaçları için politikalar ürettiğini vurgulamıştır. Ancak, buna karşın Tayland'ın komşu ülkelere gelen düşük yetenekli işçi göçmeni ile karşılaştığını belirtmiştir. Yapılan ekonometrik analizde 2003 ve 2015 yılları arasında uluslararası göçmenlerin, özellikle yetenekli olanların bölgesel ekonomilerde pozitif bir etki yaptığını ve istihdam verimliliğini artırdığı bulunmuştur.

Addleton'ın 1984'teki çalışmasında ise yaklaşık bir milyon Pakistanlı'nın o yıllarda Arap ülkelerine ekonomik nedenlerden dolayı göç ettiğini ve işçi statüsünde çalıştığını ve yaklaşık olarak yıllık 3 milyar ABD Doları işçi dövizinin kendi ülkelerine giriş yaptıklarını tahmin etmiştir. Bunun ise Pakistan devleti için ödemeler dengesi anlamında önemli bir katkı yaptığını iddia etmiştir. Yine yazara göre, bu işçi döviz girişlerinin sadece istihdam anlamında değil aynı zamanda yatırım için de pozitif bir ortam hazırladığını düşünmüştür.

Göç alan ülkelerde ise genelde çalışmalar istihdam piyasası ve dolayısıyla da ekonomik büyüme üzerine yoğunlaşmıştır. Çünkü bu ülkelerin genelde gelişmiş ülke olduklarını ve yeterli sayıda yüksek yetenekli ya da eğitilmiş istihdam açığı olduğu bilinmektedir. Bauer vd. (2004) Avrupa istihdam piyasası üzerinde yaptığı çalışmada Birliğin ortalama bir işsizlik seviyesine sahip olmasına rağmen yetenekli çalışan kıtlığı çektiği ve bu yüzden göçmenlerin Birlik ülkelerinde işe alınması konusunda politikalar üretildiğini söylemektedir. Ekonomik etki açısından vasıflı işçiler genellikle vasıfsız yerli işçiler için tamamlayıcı üretim faktörleri olma eğiliminde olduklarını ve emek gücünü artırdıklarını belirtmiştir. Aynı şekilde Koczan vd. (2021) göç alan ülkeler için işgücü piyasalarında, kısa vadede potansiyel olarak ücretleri düşürdüğünü ve bazı yerlileri yerinden ettiğini ve aralarında rekabete yol açtığını ifade etmektedir. Ancak göçmenler aynı zamanda üretimi artırma, yeni ürünler yaratma eğiliminde olduğunu, yerli işçilere fırsatlar sunma ve büyüme için gerekli becerileri sağladığını, yeni fikirler üretme konusunda uzun vadeli olumlu katkılarının olduğunu belirtmiştir. Koczan vd. (2021) göre uluslararası göçlerin bireyler ve onların çocukları için önemli bir maddi gelişme kanalı olduğunu insanların ülke sınırları boyunca, özellikle de az gelişmiş ülkelere doğru hareketinin çeşitli boyutlarda önemli etkileri bıraktığına değinmiştir.

Çalışmalarında Brunow vd. (2015) uluslararası göç üzerindeki kısıtlamaların kaldırılmasından kaynaklanacak refah kazanımlarının büyük olduğunu öne sürmektedir. Daha yüksek seviyedeki uluslararası göçün küresel ekonomi üzerindeki uzun vadeli etkisi, eğer küresel büyüme oranında bir artışı tetikliyorsa potansiyel olarak daha da büyük olacak, ancak böyle bir büyüme oranı etkisinin ampirik olarak belirlenmesi çok daha zor olduğunu öne sürmüşlerdir. Yazarlar, dünyanın birçok ülkesindeki 1950-2010 on yıllık büyümesini regresyon modelleri ile tahmin edip ülkenin aldıkları net göçün etkisi sonucu oluşabilecek kişi başına gelire baktıklarında herhangi bir farka yol açmadığını bulmuşlardır. Bunun aksine ülkenin kendi doğal nüfus artışı sonucu ise kişi başı gelir olumsuz etkilenmektedir. Uzun dönemde gecikmeli değerlere bakıldığında ise, ülkenin net göçünün büyümede olumlu yere sahip olduklarını bulmuşlardır. Ayrıca yazarları bulgularına göre gelişmekte olan ülkelere net dışarıya verilen göçün de uzun vadede büyümeyi artırdığı görülmüştür. Dolayısıyla daha fazla sınır ötesi hareketlilik, daha yüksek küresel uzun vadeli büyümeye katkıda bulunduğu iddia edilmiştir. .

Hatton (2014) göç politikalarının gevşetilmesinin en büyük kazanımları yaratacağı zengin ülkelerde liberalleşmenin olumsuz kamuoyu tutumları nedeniyle kısıtlandığını görmüştür. Son çeyrek yüzyılda insanların göçten kaynaklanan tehditlere ilişkin en büyük korkularını büyük ölçüde çürüdüğünü ve böylece göçmenlerin yavaş da olsa gittikleri ülkelerde asimile olduklarını ve ülkeler için sanıldığı mali olumsuzlukların az olduğunu düşünmektedir. Yazara göre acil ihtiyaç olarak göç politikasının ekonomi politliğini daha iyi anlamak ve daha sonra bu bilgiyi, daha özgür göçe yönelik popüler direnişin üstesinden daha iyi gelebilecek göç politikaları tasarlamak için kullanmak olacağı şeklinde ifade etmektedir.

Beets ve Willekens (2009) ise ekonomik kriz zamanlarında göçmenlerin ekonomilerden nasıl etkilendiğini incelemiş ve göçmen işçilerin öncelikle işlerini kaybettiklerini öne sürmüş ve bu olumsuz durumun ülkelere, coğrafik bölgelere ve istihdamda sektörlerine göre farklılıkların olduğundan bahsedilmiştir. Özellikle de ekonomik koşullar ne olursa olsun, göçmenlerin çatışma ve şiddet ortamından kriz dönemlerinde etkilenmediği belirtilmiştir.

SONUÇ

Uluslararası göç ve ekonomik büyümeye ilişkin literatür incelikli bir tablo sunmaktadır. Göç, özellikle kısa vadede zorluklar yaratsa da bilhassa sağlam politikalar ve etkili entegrasyon stratejileriyle desteklendiğinde, literatürdeki araştırmaların da öne sürdüğü gibi uzun vadeli ekonomik faydaları oldukça büyüktür. Bu olumlu etkiler, sanayileşmiş ülkeler için özellikle de istihdam piyasasının gelişmesine pozitif etki yapmaktadır. Etkiler göçmenlerin beceri düzeyine, ekonominin yapısına ve entegrasyonu destekleyen politikalara göre değişiklik göstermektedir. Çalışmaların bulgularına göre göç sadece göç edilen ülkelerin ekonomilerine katkı sağlamakla kalmayıp aynı zamanda işçi döviz transferleriyle de kendi anayurtlarının ekonomik kalkınmasına da fayda sağlamaktadır.

Gelecekteki araştırmalar, göçün farklı bağlamlar ve nüfuslar üzerindeki çeşitli etkilerini keşfetmeye devam etmeli ve ampirik çalışmalara dayalı politika oluşturma konusunda bilgi sağlayacak bilgiler sağlamalıdır.

Etik Beyan

Bu çalışmanın, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarından bilimsel etik ilke ve kurallarına uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilmeyen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, çalışmanın Committee on Publication Ethics (COPE)' in tüm şartlarını ve koşullarını kabul ederek etik görev ve sorumluluklara riayet ettiğimi beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmayla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Yazar Katkıları

Araştırma Tasarımı (CRediT 1) Erkan KARA (%100)

Veri Toplama (CRediT 2) Erkan KARA (%100)

Araştırma - Veri Analizi - Doğrulama (CRediT 3-4-6-11) Erkan KARA (%100)

Makalenin Yazımı (CRediT 12-13) Erkan KARA (%100)

Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi (CRediT 14) Erkan KARA (%100)

Finansman

Bu çalışma için herhangi bir finansman sağlanmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG)

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları: 8 İnsana yakışır iş ve ekonomik büyüme

REFERANSLAR

- Addleton, J. (1984). The impact of international migration on economic development in Pakistan. *Asian Survey*, 24(5), 574-596.
- Barkin, S. (1967). The economic costs and benefits and human gains and disadvantages of international migration. *Journal of Human Resources*, 495-516.
- Bauer, T. K., Haisken-DeNew, J. P., & Schmidt, C. M. (2004). International labor migration, economic growth and labor markets-the current state of affairs.
- Beets, G., & Willekens, F. (2009). The global economic crisis and international migration: An uncertain outlook. *Vienna Yearbook of Population Research*, 19-37.
- Borjas, G. J. (2000). The economic progress of immigrants. In *Issues in the Economics of Immigration* (pp. 15-50). University of Chicago Press.
- Bove, V., & Elia, L. (2017). Migration, diversity, and economic growth. *World Development*, 89, 227-239.
- Brunow, S., Nijkamp, P., & Poot, J. (2015). The impact of international migration on economic growth in the global economy. In *Handbook of the economics of international migration* (Vol. 1, pp. 1027-1075). North-Holland.
- Brzozowski, J. (2012). International migration and economic development. *Estudos avançados*, 26, 137-156.
- Chen, Hung-Ju. "International migration and economic growth: a source country perspective." *Journal of Population Economics* 19 (2006): 725-748.
- Fairlie, R. W., & Lofstrom, M. (2015). Immigration and entrepreneurship. In *Handbook of the Economics of International Migration* (Vol. 1, pp. 877-911). North-Holland.
- Gammeltoft-Hansen, T., & Sørensen, N. N. (Eds.). (2013). *The migration industry and the commercialization of international migration* (Vol. 69). London: Routledge.
- Hatton, T. J. (2014). The economics of international migration: A short history of the debate. *Labour Economics*, 30, 43-50.
- İnce, M. R., & Recep, T. A. R. I. (2023). Verimlilik ve Kur Şoklarının İhracat, Ekonomik Büyüme ve Refah Üzerindeki Etkisi: Türkiye Üzerine Hesaplanabilir Genel Denge Analizi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 5(Özel Sayı), 15-34.
- Kaldor, N. (1961). Capital accumulation and economic growth. In *The Theory of capital: proceedings of a conference held by the International Economic Association* (pp. 177-222). London: Palgrave Macmillan UK.
- Kerr, W. R., & Lincoln, W. F. (2010). The supply side of innovation: H-1B visa reforms and US ethnic invention. *Journal of Labor Economics*, 28(3), 473-508.
- Koczan, Z., Peri, G., Pinat, M., & Rozhkov, D. (2021). The impact of international migration on inclusive growth: A review.
- Koser, K. (2007). *International migration: A very short introduction*. Oxford University Press, USA.
- Lucas, R. E. (2006). Migration and economic development in Africa: A review of evidence. *Journal of African Economies*, 15(suppl_2), 337-395.
- Mountford, A. (1997). Can a brain drain be good for growth in the source economy?. *Journal of*

- development economics*, 53(2), 287-303.
- Myles, G. D. (2000). Taxation and economic growth. *Fiscal studies*, 21(1), 141-168.
- Nurudeen, A., & Usman, A. (2010). Government expenditure and economic growth in Nigeria, 1970-2008: A disaggregated analysis. *Business and economics journal*, 4(1), 1-11.
- Østergaard-Nielsen, E. (Ed.). (2003). *International migration and sending countries: perceptions, policies and transnational relations*. Springer.
- Özden, Ç., & Schiff, M. (2007). International migration, economic development and policy.
- Özşahin, Ş., & Şahin, T. (2023). *1960 Sonrası Türkiye Ekonomisinde Askeri Harcamalar ile Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişkinin Nedensellik Analizi* (Doctoral dissertation, Necmettin Erbakan University).
- Panayotou, T. (2016). Economic growth and the environment. *The environment in anthropology*, 24, 140-148.
- Pirvu, R. (2011). The link between migration and economic development. *Bulletin of the University of Agricultural Sciences & Veterinary Medicine Cluj-Napoca. Horticulture*, 68(2).
- Romer, Paul M. 1990. Endogenous technological change. *Journal of Political Economy* 98 (5): S71–S102.
- Ünüvar, A. (2022). 20. Yüzyılda sınır olgusu ve sınır anlaşmazlıkları. Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 4(1), 54-67.
- Ünsal, A. (2019). Uluslararası göç kavramı ve uluslararası göçün ülke ekonomileri üzerinde muhtemel etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi*, (18), 53-65.
- Taylor, J. E., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A., Massey, D. S., & Pellegrino, A. (1996). International migration and national development. *Population Index*, 181-212.
- Tipayalai, K. (2020). Impact of international labor migration on regional economic growth in Thailand. *Journal of Economic Structures*, 9(1), 15.
- Topel, R. (1999). Labor markets and economic growth. *Handbook of labor economics*, 3, 2943-2984.
- Twinoburyo, E. N., & Odhiambo, N. M. (2018). Monetary policy and economic growth: A review of international literature. *Journal of Central Banking Theory and Practice*, 7(2), 123-137.

EXTENDED ABSTRACT

This article evaluated the relationship between international migration, economic growth and employment, and the literature review of research on this subject and present the findings of these studies.

The problem of international migration and immigrants resulting from economic difficulties, civil wars and regional conflicts has left socioeconomic effects on neighboring or receiving countries, and research on this subject has increased accordingly. In fact, this issue has affected not only the socioeconomic dimension of countries but also disciplines such as international relations, demography, and political science. This study will conduct a literature review of academic research based on some important research and share the findings of the international migrant problem on economic growth and employment market, which are one of the macroeconomic indicators of countries.

From past to present, millions of people have been forced to leave their countries due to regional or civil wars or interstate border disputes. In addition, migration manifests itself as the voluntary migration of people who desire a better life from one country to another and takes on the nature of labor force. In fact, as in the European Union, adaptation policies have been adopted and implemented so that migrations in the form of human mobility can support labor markets in certain regions.

International migration has advantages and disadvantages for the countries of migration. For example, it has been claimed that people with a certain level of education and skills increase human capital in the country they immigrate to. In general, such migrations occur from underdeveloped or developing countries to developed, that is, industrialized or rapidly developing countries, and they enrich the human resources of these countries. Immigrants not only provide human resources as employees for the country they settle in, but also bring new ideas and cultures with them, revitalizing the entrepreneurial spirit in the countries they live in, and thus helping the economic development of the countries. In addition, the fact that immigrants work and earn money in the countries they go to and send some of this money to their families or friends in the country they come from constitutes another dimension of the immigration issue.

The literature on international migration and economic growth provides a nuanced picture. Although migration creates difficulties, especially in the short term, its long-term economic benefits are quite large, as research in the literature suggests, especially when supported by sound policies and effective integration strategies. The effects vary depending on the skill level of immigrants, the structure of the economy, and policies that support integration.

Future research should continue to explore the diverse impacts of migration on different contexts and populations and provide information to inform policymaking based on empirical studies.